

РЕШЕНИЕ

№ 225

гр. София, 08.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 24 състав,
в публично заседание на 06.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анастасия Хитова

при участието на секретаря Анжела Савова, като разгледа дело номер **5406** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 68л, ал. 1 от Закона за защита на потребителите (ЗЗП).

Образувано е по жалба на „Йетгел България“ ЕАД, подадена чрез адв. К., срещу Заповед № 335/28.03.2023 г. на председателя на Комисията за защита на потребителите /КЗП/. В жалбата са развити твърдения за незаконосъобразност на обжалвания административен акт поради допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон. Иска се отмяна на оспорената заповед. Претендират се разноски за юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. К., която поддържа жалбата. Поддържа се и искането за присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение, тъй като осъщественото процесуално представителство е по заместване. Претендират се и разноски за държавна такса.

Ответникът - председателят на КЗП, в съпроводителното писмо за изпращане на адм. преписка чрез юрк. А. оспорва жалбата. Претендира присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание ответникът не се представлява.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не взема участие в производството.

Административен съд София град, след като обсъди релевираните с жалбата

основания, доводите на страните, прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 235 ГПК във вр. с чл. 144 АПК и служебно, на основание чл. 168, ал. 1 вр. с чл. 146 АПК провери изцяло законосъобразността на обжалвания акт, намира следното от фактическа и правна страна:

Във връзка с постъпил сигнал на 23.11.2022 г. за отказ на „Йеттел България“ ЕАД да прекрати договор с починалия на 18.11.2022 г. потребител Н. М. Н. /л. 114/, служители на КЗП РД В. извършват на 24.11.2022 г. проверка на търговски обект-магазин „Й.“ в [населено място], [улица]. При проверката присъства и подателят на сигнала Р. Н. М., дъщеря и единствен наследник на починалия, която представя удостоверение за наследници /л.97/. Представител на търговеца е попълнил Заявление за отказ от услуги- заявка №[ЕИК] /л. 98/, от което е установено, че починалият потребител е имал договори за три номера за мобилни услуги. Изискано е да се заплати цялата дължима сума по всички договори, в това число и оставащи лизингови вноски в общ размер на 662, 99 лева. Р. М. е отказала да заплати сумата. Представителят на търговеца е отказал да регистрира документите за прекратяване на договорите за мобилни услуги, тъй като считал, че първо трябва да се заплати дължимата сума. За проверката е съставен Констативен протокол /КП/ № К-2742830/24.11.2022 г. /л.95/.

На 01.12.2022 г. на електронната поща на КЗП В. е постъпило становище с приложени доказателства от „Йеттел България“ ЕАД /л. 53/. Установява се, че на името на починалото лице са налични сметки за потребление за четири мобилни номера, а търговецът е представил договори за три от тях.

За да бъде установена точната дължима сума по сметките на Н. Н., на 19.12.2022 г. отново е извършена проверка в търговския обект. Изискани са документи от дружеството. Съставен е КП № К-2742849/19.12.2022 г. /л. 51/.

Във връзка с дадените указания с КП № К-2742849/19.12.2022 г. на 22.12.2022 г. на електронната поща на КЗП В. е постъпило становище с приложени доказателства от „Йеттел България“ ЕАД /л. 31/. Установява се, дължимата сума по договорите на починалия потребител към 25.11.2022 г. е 734, 52 лева, включваща задължения по фактури и лизингови вноски за мобилни устройства и аксесоари.

За случая е изготвена докладна записка изх. № Ц-02-212/20.02.2023 г. от гл. директор на ГД „Контрол на пазара“ /л. 25/.

На 23.02.2023 г. /л.22/ е проведено заседание на КЗП, на което са обсъдени констатациите на докладна записка изх. № Ц-02-212/20.02.2023 г. Единодушно е прието решение, според което „Йеттел България“ ЕАД при упражняване на своята дейност използва нелоялна агресивна търговска практика.

Със Заповед № 335/28.03.2023 г. на председателя на КЗП въз основа на взетото решение на заседанието на КЗП, на „Йеттел България“ ЕАД на основание чл. 68л, ал. 1 във вр. с чл.68з, във вр. с чл. 68и, т. 4, във вр. с чл. 68г, ал. 4 и чл. 68в ЗЗП е забранено да използва нелоялна агресивна търговска практика, а именно чрез злоупотреба с влияние, като се възползва от качеството си на по-силната страна в договорно правоотношение с потребител - наследник на починал титуляр, без наличие на правно основание да изисква от наследника да заплати изцяло всички негови неизплатени задължения по фактури и оставащи лизингови вноски, недължими при прекратяване на договори за мобилни услуги, като по този начин създава прекомерни и несъответстващи за целта извъндоговорни пречки, когато наследникът желае да прекрати договорите на титуляра за мобилни услуги.

Заповедта е съобщена на жалбоподателя на 03.04.2023 г. /л. 21/ и Констативен протокол № К-2743086/03.04.2023 г. /л.28/. Жалбата е подадена на 13.04.2023 г. /л. 15/.

По делото е разпитан свидетелят В. П. В.. Той твърди, че наследникът на починалия потребител не е искал да заплати задълженията на последния, за да бъде закрыта ползваната услуга.

При така установеното от фактическа страна, съдът обосновава следните правни изводи:

Жалбата е допустима като подадена срещу акт, подлежащ на съдебен контрол, от активно легитимирана да го оспори страна и в преклузивния срок за оспорване.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган по смисъла на чл. 68л, ал.1 ЗЗП, а именно - председател на КЗП, правомощията на когото са уредени в чл. 5, ал. 1, т. 1 и чл. 8, ал. 1 и ал. 2, т. 9 от Устройствения правилник на КЗП към министъра на икономиката и индустрията и на нейната администрация.

Заповедта е обективирана в изискуемата писмена форма и съдържа посочване на фактически и правни основания за издаването ѝ.

Съдът не констатира при издаването на акта да са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Не е налице нарушение на правото на защита на лицето да участва в производството. Съставените за проверката констативни протоколи са връчени по надлежен начин на „Йеттел България“ ЕАД, като дружеството е подало две становища по констатациите.

Заповедта съдържа разпоредителна част и правни мотиви. Налице е съответствие между обстоятелствената част и диспозитива на оспорената заповед, като разпореденото със заповедта изцяло съответства на изложените фактически обстоятелства.

Относно съответствието на оспорения акт с материалноправните разпоредби, съдът прие следното:

С оспорената заповед на „Йеттел България“ ЕАД се забранява при упражняване на своята дейност да използва нелоялна агресивна търговска практика чрез злоупотреба с влияние по смисъла на чл.68з, във вр. с чл. 68и, т. 4, във вр. с чл. 68г, ал. 4 ЗЗП.

Нормата на чл. 68в ЗЗП забранява нелоялните търговски практики. В съответствие с § 13, т. 23 ДР ЗЗП "търговска практика" е всяко действие, бездействие, поведение, търговска инициатива или търговско съобщение, включително реклама и маркетинг, от страна на търговец към потребител, което е пряко свързано с насърчаването, продажбата или доставката на стока или предоставянето на услуга на потребителите. Съгласно чл. 68г, ал. 1 ЗЗП, дадена търговска практика е нелоялна, ако противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност и ако променя или е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител, към когото е насочена. Освен тази обща дефиниция на нелоялната търговска практика, разпоредбата на чл. 68г, ал. 4 ЗЗП изрично определя две категории нелоялни търговски практики - "заблуждаващите търговски практики" и "агресивните търговски практики", които, когато отговарят на изискванията, посочени в чл. 68д - 68к ЗЗП, са винаги нелоялни. Тези практики се считат за нелоялни, без да бъдат обект на оценка на изискванията на чл. 68г, ал. 1 ЗЗП, защото самият законодател ги е определил като такива.

Търговската практика е агресивна, когато от целия ѝ фактически контекст, като се вземат предвид всички нейни характеристики и обстоятелства, следва че тя променя или е възможно да промени съществено свободата на избор или поведението на средния потребител по отношение на стоката или услугата, което води или може да доведе до вземането на търговско решение, което средният потребител не би взел без използването на тази търговска практика – чл. 68з ЗЗП и чл. 8 от Директива 2005/29/ЕО.

С чл. 68и, т. 4 ЗЗП се определят факторите, които следва да се вземат предвид при извършването на преценка дали при използването на дадена търговска практика се прилага тормоз, принуда, включително физическа сила или злоупотреба с влияние. Според разпоредбата налагането на всякакъв вид прекомерни и несъответстващи на целта извъндоговорни пречки, когато потребителят желае да упражни правата си по договора, включително правото си да прекрати договора или да избере друга стока или услуга или друг търговец, се приемат като злоупотреба с влияние.

Съдът счита, че с настъпване факта на смъртта на физическо лице, то загубва способността да бъде носител на права и задължения и да бъде самостоятелен правен субект. Тези качества то придобива от момента на раждането си и загубва от момента на смъртта си - чл. 1 и сл. ЗЛС. Всички сключени договори между „Йеттел България“ ЕАД и Н. М. Н. са прекратени с настъпване на смъртта на последния, доколкото една от страните по договора вече не съществува. Противно на посоченото в обжалвания акт, договорното правоотношение на „Йеттел България“ ЕАД е с наследодателя, а не с наследника. В противоречие със закона и добрите нрави, по-силната страна в договорно правоотношение с потребител, а именно „Йеттел България“ ЕАД, е поставила допълнителни изисквания към наследника на потребителя за прекратяване на договорите на наследодателя му след заплащане на дължимите суми по тях. Прекратяването обаче е настъпило в момента на смъртта на потребителя Н. М. Н. и не зависи от никакви други допълнителни условия. Задълженията по договорите не се погасяват със смъртта му, те стават част от наследствената маса и наследникът дължи тяхното изпълнение, ако приеме наследството. Поставянето на условие от страна на „Йеттел България“ ЕАД да бъдат погасени задълженията по договорите, за да бъдат те прекратени, е недопустимо и противоречи на закона. По този начин търговското дружество извършва злоупотреба с влияние по смисъла на § 13, т. 30 ДР ЗЗП. Изпълнен е съставът на нелоялна агресивна търговска практика по чл. 68з, пр. 4 ЗЗП чрез действия по чл. 68и, т. 4 от ЗЗП.

Административният орган е издал оспорената заповед в съответствие с материалния закон. Целта на ЗЗП е да осигури защита на потребителите срещу нелоялни търговски практики преди, по време на и след отправяне на предложение от търговец до потребител и/или сключване на договор за продажба на стоки или предоставяне на услуги. С оспорената заповед тази цел се осъществява. В настоящия спор търговецът изисква от наследника на починал потребител да заплати изцяло всички негови неизплатени задължения по фактури и оставащи лизингови вноски, за да прекрати сключени договори за мобилни услуги с наследодателя. Същите обаче вече са прекратени с настъпване факта на смъртта на потребителя и загубването на неговата правосубектност. Не може да се приеме, че договор, по който една от страните – физическо лице, е починала, е запазил своето действие. Поради изложеното съдът намира, че оспорената заповед е издадена при спазване на чл. 6 АПК. Не са налице

основания за отмяната ѝ . Жалбата е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.
С оглед изхода на спора и своевременно претендираното от процесуалния представител на ответника юрисконсултско възнаграждение, жалбоподателят следва да бъде осъден да му заплати сумата от 100 лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение, определено по реда на чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 АПК
Административен съд София град, 24-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Йеттел България“ ЕАД срещу Заповед № 335/28.03.2023 г. на председателя на Комисията за защита на потребителите.

ОСЪЖДА „Йеттел България“ ЕАД да заплати на Комисията за защита на потребителите сума в размер на 100 /сто/ лева, разноски по делото.

Решението може да се обжалва с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: